

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1923.

V. ÉVFOLYAM, 40. SZAM.

KEDD, FEBRUAR 20.

Elfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 250 korona.
Ennél hosszabb időre előfizetéseket el nem fogadhatunk.

EGYES SZAM ÁRA 10 KORONA.
Kapható az összes donánytőzsdékben
és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

Fővárosi hír Hadházy Zsigmond főispáni kinevezéséről.

Budapest, febr. 19. N. S. I. A Miskolczy Lajos főispán halálával megüresedett debreczeni és hajdumegyei főispáni széket a kormány Hadházy Zsigmond képviselővel fogja betölteni. Az erre vonatkozó döntés a legutóbbi minisztertanácson már meg is történt.

Kedden beterjesztik a költségvetést negyven milliárd deficittel.

Budapest, febr. 19. Kállay Tibor pénzügyminiszter, mint a legilletékesebb helyről értesülünk, a jövő hét keddjén terjesztja a költségvetést a nemzetgyűlés elé. A költségvetési javaslat mintegy negyven milliárd deficitet mutat fel, amely a javaslatban előirányzott kétszáz milliárd kiadási tétellel áll szemben. Az államháztartás deficitje, illetőleg a fedezetlen kiadások tehát az állami összes kiadások egyötöd részére rugnak. Azok a különböző híresztelések, amelyek ennél nagyobb százalék arányról vélnék tudni, teljesen légből kapottak.

Ezek szerint az államháztartás rendezhetővé lesz előreláthatóan az a kérdés, amey a nemzetgyűlés munkaképességét a következő időkben a legbehatóbban fogja igénybe venni.

A költségvetésnek egyik jelenlévő teherterele a köztisztviselők illetménye és a természetbeni ellátás költségei. Az utóbbi kérdés kapcsolatban olyan hírek jelentek meg, amelyek szerint a pénzügyminiszter meg fogja szavaztatni a köztisztviselőket, hogy a természetbeni ellátás fenntartását vagy pedig e helyett pénzbeli kárpótlást óhajtanak-e.

A kérdéssel Kállay Tibor pénzügyminiszter a következő nyilatkozatot tette:
— Egyelőre nincsen szándékom ilyen szavazást rendezni. A korona mai ingadozó állása mellett a helyzet nem alkalmas a természetbeni ellátás megszüntetésére, amint hogy a köztisztviselő kérdés megoldásának tekintetében is sok tekintetben köve vagyunk. A helyzetet tehát egyelőre sajnós, nincs módunkban változtatni.

A nemzetgyűlés 10 napi farsang szünete a mai nappal véget ért. — holnap a Ház délelőtt 11 órakor újra megkezdi üléseit.

Memelt kiűritették a franciák.

Memel, febr. 19. (Wolff.) A francia megszálló csapatok ma reggel egész csendben kiűritették Memelt. A kaszárnyákba litvánok vonultak be. A franciák a kikötőben horgonyzó hajókra szállottak. (MTI.)

Mi lesz az új lakásrendeletben?

Budapest, február 19. Megállapítható, hogy az új lakásrendelet tervezetnél a legnagyobb mértékben szem előtt tartják a kis existenciák érdekeit, a köztisztviselők jogos kívánságait, de emellett teljesíteni akarják a háztulajdonosok követeléseit is, sőt az építkezés lehetőségét is elő akarják mozdítani. Az a hír, mint hogyha 1924-re az összes lakások terjedelmre való tekintet nélkül felszabadulnának, beavatott helyről nyert értesülés szerint nem felel meg a valóságnak.

A helyzet az, hogy az új rendelet hatszobás lakásokról és boltokról

intézkedik. Ezek a helyiségek tényleg átadtnak a szabad forgalomnak. A három-hat szobás lakásokról később időben történik megfelelő intézkedés. Az 1-2 szobás lakások még jó ideig, legalább is 1927-ig megkötötten maradnak.

Ma délelőtt nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter és Tóth János a földbirtokrendező bíróság elnöke, együttes megbeszélésen jelentek meg Bethlen István gróf miniszterelnöknel és huzamosabban tanácskoztak a földbirtokreform gyorsítása tárgyában kiadandó novelláris intézkedés ügyében.

A németek továbbra is ellentállanak.

Düsseldorf, febr. 19. Essenben tegnap a tömeg megsebesített egy belga polgári személyt. A régi megszállott területen nem fordult elő incidens.

A hivatalnokok ellenállása tovább tart, 53 hivatalnokot e hó 14-15-én kiutasítottak. Bolivaga területen 15 ezer bányamunkás sztrájkba lépett, mert a felajánlott béremelést nem tartotta kielégítőnek. A bányászok kijelentették, hogy a sztrájk nem áll semmiféle összeköttetésben a Ruhr-vidéki eseményekkel.

Essen, febr. 19. (Havas.) A német kormány a megszálló hatóságok kivételével azzal válaszolt, hogy új utasításokat adott a kereskedőknek és iparosoknak, amelyekben a francia és a belga határon át minden áru kivétel eltiltott, továbbá megtiltotta minden kereskedőnek és iparosnak, hogy a részükre szállított árut külföldi devizákkal fizessék ki, — végül emlékeztette őket, hogy a vámfizetéseket meg nem szállott területen levő hivatalnál kell teljesíteniük.

Düsseldorf, febr. 19. (Havas.) A helyzet a vasúti forgalomban változatlan. Tegnap Gréfel s Linn között egy belga katonavonat beleszaladt egy francia élelmiszer-szállító vonatra. Egy vonat, — amelyben francia utazók voltak, Dalhausennél hátulról beleszaladt több összekapcsolt mozdonyba. — Két ember meghalt, három súlyosan, 8 könnyebben megsebesült. (MTI.)

Berlin, febr. 19. Az angol alsóházban ma kezdődik a vita a ruhr-vidéki konfliktusról, amely valószínűleg két napig tart. A vitát egy liberális indítvány hozta létre, amely azt követeli, hogy a népszövetség szakértő bizottságát bízzák meg Németország fizetőképességének megvizsgálásával. Az alsóház több tagja fel fogja továbbá szólítani a kormányt, hogy az angol csapatokat vonják vissza a Ruhr-vidékről. A kormány válasza elé nagy érdeklődéssel tekintenek. — (MTI.)

Essen, febr. 19. A francia parancsnokság ultimátuma ma reggel 7 óráig adott időt a német vé-

delmi rendőrségnek, hogy válaszoljon, fog-e engedelmessékedni a parancsnak és tisztelegni a francia tiszteknek. A németek nem várták be ma reggelt, hanem nyomban kijelentették, hogy az ultimátumot visszautasítják. Ennek következtében ma reggel francia gyalogos katonák 20 páncélos autóval a rendőrség palotája elé vonultak, bekerítették az épületet, aztán behatoltak és lefegyverezték a német rendőröket, akik családjukkal együtt kénytelenek voltak távozni s lakásukat azonnal kiüríteni.

Ma délelőtt a rendőrség vezetői tanácskozára ültek össze a városi képviselő-testülettel, a munkásszakszervezetek vezetőivel és a polgári hivatalok vezetőivel, — hogy helyzetük felől tisztába jöjjenek. Valószínűleg az egész esseni rendőrség — ezer ember — kénytelen lesz Essenből elköltözni, — mert nincsen lakása.

Ma tiltakozásul az ellen, hogy a francia haditörvényszék a kiskereskedők szövetségének elnökét elítélte, minden üzlet zárva maradt és a vendéglőket sem nyitották ki. Az utóbbi napokban Essenbe és a Ruhr-medence egyes ipari központjaiba sok francia bünyügyi tisztviselő és magasabb rendőri hivatalnokok érkeztek, amiből arra lehet következtetni, hogy a franciák a rendőri szolgálatot is átvették.

Köln, febr. 19. Essenből jelentik, hogy Fournier tábornok a helyettes főpolgármesterrel folytatott tanácskozás alkalmával azt ajánlotta, hogy ezután a védőrendőrség lássa el továbbra is a szolgálatot, vagy pedig a rendőrség régi, főleg családok tagjaiból szervezzenek biztonsági szolgálatot, — amelynek létszáma a mostani rendőrség létszámának fele legyen. A tábornok kijelentette, hogy ha ezt az ajánlatot nem fogadják el, a rendőri szolgálat megszüntetéséért nem vállal felelősséget. — A tábornok javaslatait a németek visszautasították. Ma reggel két század gyalogság és tíz tank bekerítette a rendőri laktanyát és a legénységet lefegyverezték és az épületet megszállták. A fran-

ciák megszállták a kerületi rendőrségi épületet és a rendőröket ott is lefegyverezték. Mivel a rendőrök fegyver nélkül nem hajlandók szolgálatot teljesíteni, a városban nincs most rendőri szolgálat. A megszálló csapatok ma délelőtt végig vonultak a Holsterhausen városrészen és felfeszítették a tiltakozó sztrájk miatt lezárt üzleteket és az élelmiszereket magukkal vitték. (MTI.)

Berlin, febr. 19. Angol esti lapjelentések szerint az angolok átengedték a franciáknak az angol területnek a neudüreni vonalon túlterjedő sarkát. A vasúti személynét csak akkor hagyja abba a szolgálatot, ha franciák erre erőszakkal kényszerítik. (MTI.)

Essen, febr. 19. Essenben egy francia tisztet a védőrség egyik tagja, akít megtámadott, önvédelemből agyonlőtt.

A Ruhr-vidéken egyre nagyobb számban történnek vasúti szerencsétlenségek (MTI.)

A korona 0.193¹/₄

Zürichi zárlat: Berlin 265, Hollandia 21030, Newyork 531, London 2492, Páris 3180, Milánó 2540, Prága 1575, Budapest 0.19 és háromnegyed, Belgrád 515, Bukarest 235, Varsó 132, Bécs 74, osztrák bélyegzett 75, Szófia 310.

Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Márka 14—15, francia frank 158—68, lengyel márk 650—750, A többi változatlan.

Budapesti részvénytársaságok zárlata: Magyar Hitel 21500, Osztrák Hitel 2850, Angol Magyar Bank 2600, Leszámlitoló Bank 2800, Magyar-Olasz Bank 750, Jel. Hitelbank 430, Hazai Bank 5900, Salgó 72,000, Rima 10,500, Közúti vasút 1600, Városl. vasút 1300, Déri vasút 9100, Államvasút 31500, Iparbank 1450 Hernes 1575 Ingatlanbank 12550, Forgalmi Bank 925, Földhitelbank —, Keres. Hitel —, Merkur 580, Bosnyák agrár 1950, Köz. Jelz. —, Belvárosi tak. —, Nemzeti tak. —, Liptóvárosi tak. —, Egy. Bpest főv. —, Magy. Ált. Takarékn. —, M. Ors. K. Tak. —, Fencsere 10500, Jég —, Borsod-miskolc 20,250, Concordia 7300, Első Budapesti Gőzmalom 32,000, Gízella —, Hung. Gőzm. 18,000, Viktória 42,000, Beocsini 1100000, Lőrinci 20000, Pénzügymin. —, Szászvári 39000, Kohó 68,000, István 4700, Kőbányai Gőztégl. 19000, Drasche 42000, Magnesi 280000, Magyar aszfalt 8000 M. Ált. Középbánya 212000, Kerámia 15000, Ujlaki 16000, Ujlaki-ny. 155000, Ált. Lászlósz. 20600, Borsószesz 2325, Bóni 21000, Brassói 47,250, Goldberger 17700, Geschwindt 59,500, Guttman 11750, Hazai Intern. 12700, Hungária mtr. 55000, Karbon 34500, Királyvár 6700, Spóditum 8800, Belten 95,000, Flóra 23000, Lichtig 1425, Oecón 8200, Orsz. Fa Uj —, Olainár 10850, Phöbus 6500, Réz-bányai 6000, Schwartz 5400, Szikra 16000, Chinoib 4300, Danica 10900, Egy. fa —, Izzó 72,000, Textil 2400, Pápiripar 2100, Magyar Lloyd —, Östermező —, Rugyanta 22700, Vas. forgalmi Városi 6300, M. Bank —, Malomsok 3300, Marosi petr. 5500, Nemzeti fa 18,000, Nasici —, Püspöki 1250, Részvénytör. 47,500, Fővárosi sör 6200, Furnier 5750, Királyvár 1700, Erdő 1200, Lámpa 39,000, Auer 21,500, Köhne 7400, Mág. —, Ólom 5000, Vegyipar 5700, Tarusz. Danubia 10,800, Hóler —, Ós. fa —, Honi fa 15000, Borsói 14,500, Keglevics 1500, Keleti 7350, Szilámi 4950, Georgia 104000, Pannónia 5950, Nagy bátonyi 5000, Athenaeum 11550, Pallas 8400, Révai 4500, Globus 4500, Atlantica 6400, Levante 185000, Bur 1700, Miskolc 6700, Trust 12,750, Kőbúrg 6500, Csáky 4500, Gazd. Gőgyvár 48000, Fegyver 240000, Ganz Danubius 1850,000, Ganz Villamos 300000, Gv. Ártf. — Wolf —, Kaszab 14200, Láng 36,400, Lipták 3750, Magyar Acéi 30000, Magyar-Belga 19000, Roesseman —, Sehl k 15400, Tendloff-Ditre 9000, Wörner 3425, Schuller 8400, Motor 8100, Első Magyar Bizt. 64,000, Hazai Faterm. 13600, Temesi szesz 12,000, Csehb. 825.

Az iskola és társadalom.

Az iskola a jövő társadalmának bölesője. Itt mutatkozik először a szociális érzés és az ebből fejlődő együttérzés és emberszeretet. De itt tűnik fel a fejlődő egyéniségek első versenye, összeütközése, mint a társadalom későbbi harcainak első mérkőzése. Az erkölcsi törvények iskolai bírója: a tanító, itt már megtalálja az önérték, a meghunyászkodás, a jó szív, a rosszakarat, a társadalmi elkülönülés, a konjunktura minden válfaját, mint a leendő társadalom erőneinek és büneinek csíráját. Már itt mutatkoznak a jólét és nyomor ellentétei, mint a társadalom harcának összeütköző pontjai. Mindezek kiegyenlítése, helyes mederbe terelése a tanító feladata, de ezeken kívül még az erkölcsi ideáloknak: a jónak, igaznak, szépnek, az emberszeretnek, a vallás és hazaszeretnek el nem muló lelki benyomásként való bevésése is a tanító feladata, nem szólva a társadalom munkájának előkészítéséről. — Sajnos, a mai kor rettenetes erkölcsi rombolása közepette ezen ideálok megrögzítésére a szóval való meggyőzésen kívül semmi eszköz nem áll a tanító rendelkezésére. Az erkölcsi ideálok hitének forrása kiapad, ha lelemészli az éhez, rongyoskodó nyomor. Meg kell menteni az iskolát, hogy a jobb legyen a jövő társadalmá. Ez nemcsak az állam, az iskolafenntartók, hanem első sorban a társadalom kötelessége. A társadalom, mint az iskolák társadalmának szülője, kell, hogy gyermekét, erkölcsi ideáljainak, vagyónának letelepítését lássa az iskolában és abból tökéletesebbet alkoss, mint önmaga is. El kell tüntetni az iskolákból a társadalmi bajok legkirívóbb jelenségeit — első sorban a nyomort, kulturális élet lehetősége által képtessé kell tenni a tanítót az erkölcsi ideálok rajongó szeretetére, mert csak így lehet meggyőződéses apostola annak.

Ennek a nemes celnak tudatában alakult meg fordai Vasady Lajos kir. tanfelügyelő kezdeményezésére a Hajdumegyei Népművelési Egyesület, mely nagy erkölcsi és anyagi sikerrel szorgatta a szomszéd megye népművelési ügyét. Az ottani siker jegyében bizvást fordulunk Debrecen város és Hajdu vármegye nemesszövetségéhez, bizva abban, hogy kezét-kézben porig állított hazánk jövőjét az iskolánk által is sikerrel fog győzelmes, diadalmas tennünk. Alapító tagsági díj: 2000 K; évi tagsági díj 100 K. Adományokat a kir. tanfelügyelőség (vármegyei, II. em.) veszi át, amely mindennemű felvilágosítást is szolgál.

A gyöngyösi gazdaggyűlés.

Budapest, február 19. A Magyar Gazdaszövetség jelentékenyebb mezőgazdasági központjaiban tartott kerületi értekezések elsőjén vasárnap Gyöngyöson gyűlt össze a vidéki gazdaszövetség, hogy mezőgazdasági helyzetünk aktuális kérdéseit megvitassa. Az értekezletre a Magyar Gazdaszövetség részéről Bernáth István elnök, dr. Czettler Jenő igazgató és Iris Károly titkár utaztak le, akiket elkísért mister Lumby a Timesnek Budapesten időző kelet-európai tudósítója. A népes gyűlésen, amelynek előkészítését dr. Boszik Pál gyöngyösi plébános nemzetgyűlési képviselő végezte, számos felszólaló kigazdálkolt az őstermelés mai állapotait és főként a borkivétel lehetővé tételét kívánták, különösen kérvén a kormányt arra, hogy az élelmiszer kivitelének engedélyezését a szomszéd államokba ahhoz a feltételhez kösse, hogy azok a bor bevételét megengedjék.

A szépen sikerült gyűlést a jelenlevő angol vendég, mister Lumby nagy érdeklődéssel kísérte és abból alapos tájékozódást nyerhetett a magyar mezőgazdaság mai helyzetéről.

Március 1-től elrendelték a forgalmi adóblokk-rendszert.

Hirdetmény.

A kir. pénzügyigazgatóság 120,079—1922. VIII. f. ö. sz. pm. körrendeletben nyert felhatalmazás alapján az általános forgalmi adó lerovásának hatályosabb ellenőrzése céljából a város (község) területén a forgalmi adóblokkok kötelező használatát f. évi március 1-től kezdődőleg elrendeli.

Ennélfogva a város (község) területén levő általános forgalmi adóalanyok, a keszpenzfizetők és az általánosítottak kivételével, felhívattak, hogy a szükséges tombüzeteket idejében, de mindenestre március hó 1. előtt szereznek be és pedig oly mennyiségben, hogy legalább egy heti szükségletük állandóan biztosítva legyen.

A tombüzeteket az adókötelesek a városi forgalmi adóhivattal től terítés ellenében tartoznak beszerezni s az általuk fizetendő térítési árat a 120,079—1922. VIII. f. ö. számú pü. miniszteri körrendelet a beszerzési ár felében állapította meg.

Az adókötelesek e két részből álló blokk mindkét felén tartoznak a vevő által fizetett összeget teljességgel, az áru megnevezése nélkül s egyik felét gondosan letéve, a vevőnek kiszolgáltatni.

Ennek ellenében az egyes bevételü tételeket nem tartoznak azonnal bejegyezni a forgalmi adókönyvbe, hanem csak a napi zárlat alkalmával vezetendők be a blokk adatai a forgalmi adókönyvbe s ott összegezendők.

Aki blokkot a valóságának megfelelően nem állítja ki, v. blokkot a vevőnek nem ad vagy hamisított blokkot használ, aki a blokk adatait a forgalmi adókönyvbe nem, vagy hiányosan, a valóságtól eltérően vezeti be, az 1921. évi XXXIX. t. c. 64. §. 2. bekezdésének 1. pontja alapján büntetendő.

A blokkot az illetéki díjjegyzék 79. tételének e) pontja értelmében feltétlenül mentes okiratok és így nem esnek számlabélyeg illeték alá.

Azokat az adóalanyokat, akik ezen rendelkezés folytán 1923. évi március 1-től kezdve blokkok adására kötelezettek, kötelezi a kir. pénzügyigazgatóság, hogy üzletükben feltűnő helyen függeszték ki, hogy: „Általános forgalmi adójukat blokkok alapján fizetik”.

A közönséget pedig felhívja a kir. pénzügyigazgatóság, hogy hazafias kötelességtudásból minden egyes esetben követelje a blokk kiadását s ennek megtagadása esetén városi (községi) adóhivatalnál legyen jelentést, mert ha ezt tenni elmulasztja, esetleg büntetése lehet így az 1921. évi XXXIX. t. c. 64. §. alapján szabadságvesztés és pénzbüntetéssel büntetendő adócsalási cselekmények.

Végül az adóalanyok bővebb tájékoztatása céljából közli a kir. pénzügyigazgatóság, hogy a 203837—1922. VIII. f. ö. számú pénzügyminiszteri rendeletben adott felhatalmazás alapján a kir. pénzügyigazgatóság írásbeli kérelme alapján a blokkadórendszer használatát a következő esetekben adhat felmentést.

1. Azoknak, akiknek az adóalapjuk valamely más célszerűbb módon (megfelelő anyagraktár-, áru- stb. könyvek vezetése mellett) megállapítható.

2. Azoknak a vállalatoknak, melyek általános forgalmi adójukat bélyeggel röjják le, de amelyek a fogyasztó közönséggel közvetlen összeköttetésben nem állnak (pl. a bornagykereskedő a palack-borait kiskereskedőnek adja el).

3. Azoknak a kereskedőknek, a hol a szokásos pénztári kezelés be van vezetve és a kezelés az általános forgalmi adó ellenőrzése szempontjából teljesen megfelelő, ha az adóalany üzleti könyvei ugyan ezen szempontból teljesen elfogadható módon vezeltetnek.

Debreczen, 1923 február hó 16.

Lánzy,
miniszteri tanácsos
m. kir. pénzügyigazgató

DR. REX-FÉLE
OROSZ KÖLNI VIZ
Eau de Cologne Russe
felülmulja az összes eddigi készítményeket!
Kapható Drogueriákban és illatszertárakban.

A „Kösz.” debreczeni törvényhatósági választmány megalakulása

A debreczeni közszolgálati alkalmazottak körében már régebben mozgatni indult meg, hogy érdeküknek hathatós megvédése és képviselése céljából a közszolgálati alkalmazottak nemzeti szövetségének zászlaja alá tömörüljenek.

Elsőnek még a múlt év őszén a magyar királyi államvasutak alkalmazottai alakították meg helyi csoportjukat, azután egymás után megalakult az igazságügyi csoport, majd a posta és távirtda alkalmazottak helyi csoportja, a középfoke iskolai tanárok csoportja, a vármegyei és a pénzügyigazgatósági csoport.

Ezek a csoportok vasárnap, folyó hó 18-án a királyi lábla konyvtártermében megalakították a törvényhatósági választmányt és megválasztották annak tisztikarát.

A debreczeni közszolgálati alkalmazottak e minden rendű kategóriáit képviselő választmány alakuló ülést, mint korlátnok Uharik Béla, udvari tanácsos, nyugalmazott máv. üzletvezető nyitotta meg, röviden vázolván azokat a célokat, melyek a közalkalmazottaknak e tömörülését indokolták és szükségessé teszik.

Majd a Cseke Sándor vármegyei árvászéki elnök, Gaál Miklós pü. tanácsos és dr. Nagy Sándor posta és távirtda tanácsosból álló kandi-

dáló bizottság javaslatához képest a törvényhatósági választmány 1923. évi tisztikarát egyhangúlag a következőképp választotta meg:

Elnök: Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök. Ügyvezető elnök: Banovits László máv. osztályvezető főfelügyelő. I. alelnök: dr. Perjessy Mihály kir. ítélőtáblai tanácsos. II. alelnök: Lánzy Gyula min. tan. m. kir. pénzügyigazgató. III. alelnök: Pakozdy Sándor alispán. IV. alelnök: dr. Bessenyei Lajos ref. főgymnáziumi tanár. V. alelnök dr. Szabo Domokos posta és távirtda igazgató. VI. alelnök: Látközy Pál máv. felügyelő, állomástnök. VII. alelnök: Schindler Vilmos kir. tan., nyugalmazott máv. üzletvezető. Főtákar: dr. Herpay Gábor vármegyei főlevéltárnok. I. titkár: Vecsey István máv. létszámvezető iroda segédszt. II. titkár: Bornyi Sándor posta és távirtda főoszt. III. titkár: Rozgonyi Dezső főmérnök, Jogtanácsos: dr. Gergely Károly királyi ügyészségi elnök. I. jegyző: Hajdu László máv. titkár. II. jegyző: dr. Tuster Ignác polg. iskolai tanár. III. jegyző: dr. Bánvay József kir. törvényszéki jegyző. Főpénztáros: Dekkert József állam-pénztári igazgató. Pénztári ellenőr: Koncz Aurél pü. számvívóségi főtanácsos.

Olchváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök elfoglván az elnöki széklet, magas szárnvalásu beszédben méltatta a közalkalmazottaknak, mint

az államot fentartó erőnek mindenkor törhetlen, hazafias magatartását s reá mutatót, mint elvitathatatlant tényre, hogy ez a tábor a jövő bármely megpróbáltatásával szemben is rendithetetlenül fogja helyét megállani. Hangsúlyozta a közalkalmazottak táborának és az államnak egymásra utaltságát s azt, hogy ennek a hatalmas seregnek a mindenkori hazafias magatartása egy-szersmind az állam lét, avagy nemlét kérdésével egyértelmű.

A lelkes éljenzéssel fogadott elnöki székfoglaló, valamint több indítvány megvitatása, végül a megválasztott ügyvezető elnök, Banovits László máv. osztályvezető főfelügyelő lendületes, vallásos és hazafias érületű záróbeszéde után, a mindvégig méltóságteljes mederben folyó ülés véget ért.

Meghalt a kalocsai érsek.

Kalocsa, febr. 19. Váradi László Árpád kalocsai érsek vasárnap délelőtt fél 11 órakor meghalt.

Kalocsa, február 19. A vasárnap elhunyt Váradi László Árpád érsek temetése szerda délelőtt lesz Kalocsán.

Budapest, február 19. A kormányzó a kalocsai érseki székesfőkapitlanhoz az aábbi részvéttáviratot intézte:

Mély megdöbbenéssel értesültem Váradi László Árpád kalocsai és bási érsek onagyméltóságának gyors elhunytáról és sietek a főtisztelendő érseki székesfőkapitlanal szemben a potolhatatlan nagy vesztesség telet legbenső részvétnemnek kifejezést adni. Horthy.

Részvéttáviratot küldött Bethlen István gróf miniszterelnök is a magá és a kormány nevében.

KÖZGAZDASÁG

A sertésárak nem emelkedtek.

A tegnapi debreczeni sertésvásáron a kövérpicacon a felhajtás közepes volt, mintegy 200 darab sertést hoztak föl. Az árak tartottak voltak és a kereslet elég nagy. Vidékre, Budapestre is vásároltak.

Az árak a következőképen alakultak ki: Vásári prima sertés 580—600 korona, kivételesen 620 Forona, közepes 550—580 korona, silány 500—550 korona.

A sovány piacon a felhajtás kicsi volt, az árak itt is tartottak, 500—600 korona körül mozogtak. Kereslet nem volt, vétel alig történt.

Ezeröttszáz vagon búzát vásárolt a közlelmezési miniszterium. A közlelmezési miniszterium bevégezte a gabonavásárlásait, amelyeket megletésszerűen hajtott végre a tőzsdén. Egy hélt alatt 1500 vagon búzát vásárolt mázsánként 127000 koronás áron. Ezzel befejezték az idei évadra szükséges gabonamennyiség beszerzését.

Ferenévárosi sertésjelentés. Szabadvásári maradvány 797 sertés, érkezett 612 sertés, 51 süldő. Eladatott 105 sertés. Árak: zsirsertés fiatal könnyű 540—650, nehéz 660—90. — Zárivásári maradvány 13, eladatott 11. Árak: zsirsertés fiatal könnyű 620—25.

Vetnivaló krumpli. Homoktalajra kitűnő verőburgonya President Krüger Gyöngy kapható a Debreceni Gazdasági Egyesületben. Aki venni akar, ma még jegyezze be szükségletét a titkári hivatalban (Piac-u. 61)

Nagy
Kalap-vásár
Óriási választék!
Olcsó árak!
HERMAN ÉS FRIEDMAN
Piac-utca 10. Bikával szemben.

Tizenhatezer debreczeni fénykép a muzeumban.

A városi tanács igen értékes gyűjteményt vásárolt meg potom pénzért. A gyűjtemény egy tizen-negy kötetből álló fényképsorozat, amely csupa régi debreczeni családok tagjainak arcképét tartalmazza.

A fényképek az 1860—1880-as évekből valók és a híres debreceni Gondy és Egei fényképezési műteremből származnak, amelynek jogutódától 20,000 koronáért vásárolta meg a tanács.

A chagnerotyp fényképgyűjteményben majdnem minden régi nevesebb debreczeni családnak tagjairól van egy-egy fénykép. A mai tanácsstagok közül is soknak van a gyűjteményben egy-egy gyermek kori képe. Értékes és nevezetes képek az arcképsorozatban Blaha Lujza két képe, aki még mint Kölesí Lujza szerepel. Ugyancsak értékes kép Prielle Kornéliának és férjének Szerdahelyi Kálmánnak egy-egy képe.

A gyűjtemény kortörténeti szempontból is igen nagy muzeális értékkel bír, mert bemutatja a régi viseleteket és a divatnak a múlt század második felében volt fejlődését. Érdekesek a régi magyar arcképek is, amelyekben a mai debreczeni családok őseit látjuk.

Mivel a városi múzeum történelmi osztályának csak évi 30,000 korona beszerzési dotációja van, a városi tanács ez igen értékes, történelmi jelentőségű gyűjtemény megszerzésére külön 20,000 koronát utalványozott ki a muzeumnak.

A tizen-negy kötetnyi fényképgyűjteményt a tanács elhelyezte a múzeum történelmi osztályában, ahol az a közönség rendelkezésére áll, azt mindenki megtekintheti és a debreczeni családok kikeresethetik és megtalálhatják őseik arcképeit.

Az osztrák kancellár belgrádi útja.

Bécs, február 19. A Politisches Korrespondens írja: A szövetségi kancellár és külügyminiszter belgrádi utazását a jugoszláv kormányval egyetértőleg már régebben elhatározták és az utazás egyik szerepe ama utazásláncolatnak, amelyeket az osztrák kormány az utóbbi időben megkezdett, a többi szomszédhoz való viszony megerősítésére.

Politikai tekintetben teljesen megfelel Ausztria külpolitikájának, teljesen békés alapnyilvánulásának, — hogy az osztrák kormány töle telhetőleg hozzájáruljon a közép-európai viszonyok konszolidálásához, a mi a gazdasági boldogulásnak előfeltétele. Ez a törekvés, amelyet a jugoszláv kormány is teljesen méltányol, egyik legfőbb tárgya lesz a belgrádi megbeszéléseknek. Ami a két állam kölcsönös gazdasági kapcsolatát illeti, kétségtelen, hogy ez a kapcsolat mindkét fél előnyére válik. Belgrádban tehát megbeszélések lesznek, amelyeknek kedvező lefolyását mindkét kormány szakszerűen előkészítette.

A buza ára.

Terménytözsde zárlat hivatalos árfolyamai: A buza és rozs jól tartott árfolyamok mellett kerültek forgalomba. Az alapirányzat mindvégig szilárd volt. A forgalom közepes keretek között mozgott. A hangulat barátságos.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 12800—900, — egyéb 12700—800, 78 kilós tiszavidéki 13000—100, egyéb 12800—13000, rozs 8100—200, tak. árpa 8500—700, zab 8100—200, tengeri 7700—900, korpa 5100—150.

Jó gyapju-szövetek
Feldheim Dezsőnél,
66 (Frehner ház.) 66

A Petőfi-Társaság országos Petőfi-ünnepe.

Budapest, február 19. Vasárnap délelőtt 9 órakor tartotta a Petőfi-társaság felolvasó ülést az Akadémián, melyen Pekár Gyula dr. bejelentette, hogy Jean Bonnefont, a párisi Petőfi-ünnepség rendezője márciusban Budapestre jön és előadást fog tartani. Közölte, hogy a budapesti áru és értéktözsde tanács 500 ezer koronát adományozott a társaságnak, amely összegnek kamataiból felváltva lírikusokat, regényírókat, esztétikusokat és drámaírókat jutalmaznak. Március 15-én nagy Petőfi-ünnepséget rendeznek a Petőfi szobornál és az országház előtt, a melyen részt vesz Magyarország egész ifjúsága, minden irodalmi és társadalmi egyesülete. Jelen lesz az ünnepségen Horthy Miklós kormányzó, az egész kormány, továbbá József főherceg és családja.

Tizezer főből álló énekkar nyitja meg a nemzeti Híszkegy és a Himnusz elneklésével az országház előtti ünnepséget, amelyen Jászai

Mari is szerepelni fog, aki a Talpra magyart szavalja el a parlament főbejárójának lépcsőjéről.

Az ifjúság délután 3 órakor a muzeum lépcsőjénél tart nagy ünnepségeit és itt Petőfi emléktáblát helyeznek el. Ezután a Petőfi szobor elé vonulnak, amelyet minden község, ahol Petőfi megfordult, képviselői útján megkoszoruz. Este valamennyi színházban díszelőadás lesz. Az ülésen elhatározták, hogy Jean Bonnefont a Petőfi-társaság kültagyjával választják meg, elismerésül az országos szolgálatokért, amelyeket a párisi Petőfi-ünnepségekkel Magyarországnak tett.

Megbeszélték az olaszországi Petőfi-ünnepségeket is, amelyekre Fiuméből indulnak el a társaság tagjai ünnepségek lesznek Velencében, Milánóban és Rómában. Minden valószínűség szerint a római Petőfi-ünnepségek élére D'Annunzio fog állani.

Rendkívüli közgyűlés a városnál.

A városi tanács elhatározta, — hogy e hó 23-án, pénteken délelőtt kilenc órakor rendkívüli közgyűlést tartson a törvényhatósági bizottság.

A rendkívüli közgyűlésen két tárgy fog szerepelni. — Az egyik tárgya a belügyminiszter leirata P. Nagy Zoltán zeneiskolai igazgatóvá történt megválasztása ügyében. A városi tanács tudvalevően a zeneiskolai bizottság javaslatára P. Nagy Zoltánt választotta meg igazgatóvá. Ez ellen felelkezés érkezett be, aminek következtében az ügy a közgyűlés elé került, amely a tanács álláspontját fogadta el a tanács határozatát helyben hagyta. Ez ellen a határozat ellen a volt főispán előterjesztéssel élt s erre a belügyminiszter megsemmisítette a közgyűlési határozatot s P. Nagy Zoltánt még a pályázatból is kizárta. Mivel tehát a közgyűlés is határozatot hozott, a leiratot be kell jelenteni a közgyűlésnek és mivel a tanács ugy a közgyűlés határozata ellen történt előterjesztést, mint a belügyminiszteri beavatkozást törvénytelennek tartja,

előterjesztést tesz a közgyűlésnek, hogy a belügyminiszteri határozat ellen panasszal éljen a közigazgatási bírósághoz.

A másik tárgya a pallagi vasút villamosításának kérdése. E hó 16-án ugyanis megvolt a közigazgatási bejárás, amelynek során a Helyi Vasút képviselői kijelentették, hogy csak úgy hajlandók a vasút villamosítását végrehajtani, ha Debreczen városa a költségek egy harmadrészét vállalja.

A költségvetés szerint a villamosítás 21 millió koronába kerülne, amelyből egyharmadot rész a Helyi Vasút, egyharmadot az állam és egyharmadot Debreczen város viselne. Mivel a költségek előreláthatóan emelkedni fognak, a város azt mondta ki, hogy a hozzájárulás összegét a maga részéről fixirozni akarja s ezért már előre 8 millió koronát ajánl föl, amelybe beleszámít a város által átadandó 230 oszlop és mintegy négymillió korona értékű vörösréz vezeték-drót.

A kérdés most kerül döntés végett a közgyűlés elé.

▼ SZÍNHÁZ ▼

A Csokonai-színház műsora:

Kedd: Dollárkirálynő. (Uj betanulással.) Szerda: Dollárkirálynő. B) bérlet. Csütörtök: Dollárkirálynő. C) bérlet. Péntek: Dollárkirálynő. D) bérlet. Szombat: Délután: Három a tánc. Este: A mi falunk. Vasárnap: Délután: Az a huncut képményseprő. Este: Hamburgi menyasszony.

Petőfi-est a színházban. A debreceni Egyetemi-kör beadvánnyal fordult a tanácshoz, hogy március harmadikára engedje át a Csokonai-színházat, amikor Petőfi-est rendez. Ez estére Debreczenbe jönnek Pekár Gyula, aki előadást fog tartani Petőfiről, valamint Paulay Erzsébet, aki Petőfi-verseket fog szavalni. A városi tanács, mivel még egy szabad este rendelkezésére áll, amely felett intézkedhetik, kimondta, hogy a kért estére a színházat az Egyetemi Körnek ingyen átengedi. — Ugyancsak kérte a Csaba bajtársi szövetség is március 15-ére a színházat, azonban mivel több szabad este nincs már, a tanács a kérés teljesítését megtagadta.

Fölemelték a színházi ruhatári díjakat. A városi tanács Kardoss Géza igazgató kérésére megengedte a színházi ruhatári díjak felemelését, mivel a most érvényben levő díjak nagyon is alacsonyak. A tanács a díjakat így állapította meg: Kabát 10 korona,

bot, ernyő, kalap 6 korona. — A tanács egyben megkereste az igazgatót, hogy e díjak emelésével szemben gondoskodjék a ruhatári alkalmazottak fizetésének emeléséről is.

Kikerekítették a színházi helyáratokat. A városi tanács a számvetőség előterjesztésére tegnap tartott ülésén a színházi helyáratokat hol lefelé, hol pedig felfelé, kikerekítette, amire azért van szükség, mert aprópénz kezelés igen nehéz s a közönségnek, a pénztárnak s az ellenőrzésnek is sok nehézséget okoz.

Megüresedett egy zenetanárnői állás. A város közigazgatási bizottságának fegyelmi választmányosa Füredi Sándornét, a Zeneiskola tanárnőjét hivatalvesztésre ítélte. Ezt a határozatot most a belügyminiszter is jóváhagyta s így Füredi Sándorné állása megüresedett. A tanács, — amint ezt már megírtuk, — erre az állásra Höchtl Margitot, az országos nevű zongoraművésznőt akarja meghívni.

Dollárkirálynő repríze ma este. A címszerepét Voith Ilona, Daisy Timár, Olga Kovács Terus játssza. — A többi főszereplők: Krompachi, Unger, Rolkó, Halassiné, Markovics és Szigeti. — Bérletszünet! E nagyszerű Fall-operett péntekig bezárólag műsoron!

K. Várady Olga és Kardos István f. hó 14-ről elhalasztott hangversenye 1923 február hó 21-én, szerdán, este 8 órakor lesz a Zeneházban.

Szombaton délután: Három a tánc.

Vasárnap d. u.: Huncut képményseprő.

Jön! Sámson és Delila. Kimagaslóan szép film. Egyszerre játszik Uránia, Vigszínház.

Jön! Fekete gyémántok. Jókai regénye filmen. Egyszerre játszik Uránia, Omnia.

Ha megfújják a trombitát! Jön e héten Urániában.

Klara Kimball Young játssza a főszerepet a Zátony című nagyhatású amerikai társadalmi drámában. Ma utoljára az Apólonban.

Vigszínházban: Pillangó kisasszony. Puccini világhírű operája, Mary Pickforddal.

Szerdán: Gyermekszív, Szécsi Ferkóval és Ötödik osztály, Lóth Ilával.

Vizhiány miatt nincs előadás Budapest a Városi-színházban. Budapest, febr. 19. A Városi-színház hétfői előadása hatósági intézkedésre a vizhiány miatt elmaradt. Ugyancsak elmaradnak a hatósági intézkedés következtében péntekig bezárólag a hét többi előadásai is.

Az egyetemi tanárok memoranduma.

Szeged, február 19. Az egyetemek és egyetemi tanárok anyagi helyzetének javítása céljából e hó 17-én megtartott egyetemi közgyűlésen végrehajtó bizottsága megállapította az illetékes ténylegkhoz intézendő memorandum végleges szövegét. Elhatározták, hogy ezt a memorandumot e hó 23-án és 24-én küldöttéleg átnyújtják a kormányzóknak, a nemzetgyűlés elnökeinek, a miniszter elnöknek, a közoktatásügyi és pénzügyminiszternek.

Melőtt
**háló-, ebédlő-,
konyhabutorát**
megvenné, nézze meg
Bálint Sándor
olcsó butor-raktárát.
Kossuth-u. 5. Gambrinusz átjáró.
Bosznay-ház.
Tanuló fizetéssel felvétetik.

Kemal pasa beszéde.

Páris, február 19. Szmirnából jelentik, hogy szombaton délután a gazdasági kongresszus ünnepélyes megnyitáskor Musztafa Kemal b. beszédet mondott, amelyben ezeket mondta:

A külföldi tőkés irányában nem viseltünk ellenséges érzületet, — mert közreműködésükre szükségünk van és szívesen adjuk meg nekik a szükséges garanciákat, követeljük azonban, hogy a mi törvényeinkhez igazodjanak. Amikor Lausanneba mentünk, felbeszakitottuk hadseregünk győzelmes előnyomulását, — mert a szövetségesek kijelentették, hogy jogainkat elismerik. Hosszas tárgyalások folytak, de a szövetségesek követeléseinket nem ismerték el.

Kemal pasa e szavakkal zárta beszédét: Bajtársaim! Semmi eséggel, menjünk előre, hogy kivijuk teljes függetlenségünket.

Megváltoztatják a szovjet-alkotmányt

Berlin, február 19. A Rulj értesítése szerint a szovjet alkotmányt revízió alá veszik. A szovjet központi bizottság Szmidovits elnökletével alkotmányjogi bizottságot küldött ki, melynek feladata, hogy folyó év március 30-ig vizsgálja felül Lenin, Tomszkij, Rükow és Kamenov vezető szovjet politikuskoknak Szovjet oroszország alkotmányának revízió jára vonatkozó tervezetét. E terv célja, hogy Oroszország jelenlegi belső politikai berendezése változni fog és megadják a lakosságnak a polgárjogokat. Bucharin e tervet szemben ellenjavaslatot terjesztett a bizottság elé, amelyben tiltakozik a polgári jogok kiterjesztése ellen. Bucharin pártja kisebbségben van. A bizottság üléseit a legszigorubb titokban tartja.

HIREK

A református lelkésztestület kedden, folyó hó 20-án d. e. 10 órakor a szokott helyen ünnepi összejövetelt tart, amelynek fő-tárgya Sartorius Ernő előadása lesz.

Zsuzsanna napja. Ez az ós bibliai név Debreczenben szintén nagyon felkapott női név volt a múltban. Haladó korunk ma már kiszorítja a divatból. A tegnapi napon is még sokféle köszöntőt-ték s drága, luxus adóval erősen megerthelt csokrok hirdették, — hogy ez ósi névnek még számos viselője van a nagy civis városban. Nemcsak mint névnap emlékeztet, hanem egyike a kritikus téli napoknak is. Az egyik öreg paraszt is úgy mondta vasárnap: a Zsuzsannák megint haragosok. Szőlő és összéb huzta bundáját magán. Február hónap negyedik ötöde tényleg hidegre fordult. — Gyenge havazás volt és utána erősen felfagyott. Az ország egyes helyein 10 C-ra is leszállt a hőmérséklet. — Debreczenben ilyen erős hideg nem volt. De bizony dideregtünk, sőt fáztunk tegnap. Se baj, hadd dühöngje ki magát a tél. Hiába erőlködik, úgy se tart már soká. Február végével engednie kell.

Petőfi ünnepély a tanyán. Debreczen város egyik puszta részén, a Bánk-pusztán március 11-én megünnepük a legnagyobb magyar lírkusnak, Petőfi Sándornak születésnapját. Ráthonyi Lajosnak, a rendkívül agilis fiatal tanítónak érdeme ez, aki valóságos kultúrközpontot létesített a tanvai nép számára. A március 11-iki ünnepély négy művész tanító közreműködésével délután 5 órakor lesz az állami iskolában. Ez ünnepélyre nemcsak a tanvai nép, hanem a városi tanügyi férfiak és gazdák is többen kirándulnak.

Százötvenezer fizetési meghagyás. Vásáry István dr. tanácsnok tegnap a tanácsülésen bejelentette, hogy több kézbesítőre van szüksége a hivatalnak, mert az új adótörvény értelmében fizetési meghagyásokat kell a felekhez ki bocsátani és ez évben előreláthatóan százötvenezer ilyen fizetési meghagyást bocsátanak ki.

Házasság. Juhász Géza dr., a Kereskedelmi iskola poéta-lelkű tanára, tegnap esküdtött örök hitűséget Gulvás István dr. tanár leányának Gulvás Marit bőségeszertanbálgatónőnek. A házasságkötéshez sok és szíves gratuláció fűződik.

Mauzoleumot emelnek Gárdonyinak. Ezerből jelentik: Eger városa elhatározta, hogy Gárdonyi emlékére az író sírja felett mauzoleumot emel. A belügyminiszter most megengedte, hogy ebből a célból egy évig országos gyűjést rendezzenek.

Ammer János 58 éves korában, f. hó 18-án hirtelen elhunyt. Temetése a róm. kath. temető kápolnájából február hó 20-án, d. u. 4 órakor lesz. A gyászoló család.

Izgatásért 6 hónapi fogház. Juhász Ferenc földmivest az Ujfalu József bűnelkövető tanácsa a tegnap délelőtti tartott főtárgyaláson izgatásért 6 hónapi fogházra és 2000 korona pénzbüntetésre ítélt.

POLOSKA-

írtást vállal felelősséggel
Ráthonyi Gábor
szabadalm. féregirtásivállalata a „VULKÁN” törvényesen védett gázfejlesztő gyertyával, helyben és vidéken olcsó díjazás mellett. Szabadalmazott poloskairtószert kapható.
Debreczen, Széchenyi-utca 40.
Vidéki levelekre azonnal válaszolok. Költségvetés díjtalan

Egy veszedelmes lökötő a rendőrség kezére került.

— Autón az orgazda nyomában. —

Néhány nappal ezelőtt a közeli Hosszupályi község egyik lakója, Arva Mihály földmives padlását ismeretlen teltesek felörték és onnan nagyobb mennyiségű zsírszalonnát loptak el. Arva Mihály feljelentése alapján a hosszupályi csendőrség nyomozást indított. A nyomozás során megkeresték ebben az ügyben a debreceni államrendőrséget is s a megkeresés alapján a rendőrség is nyomozást indított ebben az ügyben. A gyanu a csendőrség jelentése szerint egy állítólagos Kozma Antal munkás ellen irányult, aki csak nemrég jött át a megszállás alatt levő Nagykágyáról s Debreczenbe jövele előtt Hosszupályi községben is megfordult.

Ennek a gyanunak az alapján az ez ügyben nyomozó Kovács Péter és Szilassy detektívek tegnap reggel a Herskovits-féle vendéglőben egy olyan gyanus egyént találtak, akire ráillett annak az egyénnek személyleírása, aki a lopás ideje alatt Nagykágyáról Debreczenbe jött Hosszupályin keresztül. Azonnal előállították az illetőt a rendőrségen, ahol megkezdtek kihallgatását. Ennek során aztán kiderült, hogy a magát Kozma Antallak mondó egyén nemcsak a Hosszupályiban lakó Arva Mihály padlását törte fel, de ezenkívül Nagykágyán gróf Pongrácz István nagybirtokos kárára egy lökötést is elkövetett.

A gróf Debreczenben.

Pongrácz István gróf nagykágyai nagybirtokos tegnap reggel autón Debreczenbe érkezett és azonnal feljelent a rendőrségre, ahol előadta, hogy február 12-én éjszaka nagykágyai birtokáról egy hatalmas nagy murakózi igáslopat ismeretlen teltesek ellopák. A gróf panaszát jegyzőkönyvbe vette a központi ügyeleti szolgálatot végző Fésűs László dr. rendőrfogalmazó, egybeül intézkedett, hogy a reggel folyamán elfo-

Uj kormányfőtanácsos. Budapestről jelentik: A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére id. Wünsch Frigyes nyugalmazott kassai-oderbergi vasutigazgatónak közhasznú tevékenysége dísmérésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Szükséglatások a Salétrom lak-tanyában. A város közgyűlése már régebben elhatározta, hogy a Salétrom-laktanyában szükséglatásokat létesít és az erre szükséges költségeket is megszavazta. A belügyminiszter most az erre vonatkozó határozatot jóváhagyta. Ennek folytán a tanács megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a költségek rendelkezésre álljanak s az átalakítások megtörténhessenek.

Ügyvédi hír. Dr. Pongor János ügyvédi irodáját Debreczenben, Mester-u. 9. sz. alatt megnyitotta.

Petőfi emlékünnap. A debreczeni zsidó gimnázium felügyelő-bizottsága és az izr. ifjak dalköre Petőfi születésének százados évfordulója alkalmából a zsidó gimnázium Petőfi-alapja javára emlékünnapot rendez február 28-án, szerdán este 8 órakor a városi zeneiskola hangverseny termében a következő műsorral: 1. a) Rég veri már a magyart a teremtő. Petőfi—Bodnár. b) Falu végén kurta kocma. Petőfi—Major J. Gyula. Eneklj az izr. ifjak dalköre. 2. Elnöki megnyitó beszéd. Mondja dr. Fejér Ferenc, gimn. bizottsági elnök. 3. a) Szülőföldem. b) A Dunán. c) Az év végén. Előadja K. Hamvay Anna, szavalóművésznő. 4. A Petőfi-kultusz és a zsidóság. Felolvassa Kardos Albert, gimn. igazgató. 5. a) Távolból. Petőfi—Kardos István. b) Szülőföldemen. Petőfi—Kardos István, Eneklj Földes Erzsé, a Csokonai-színház művésznője; zongorán kíséri Brück Emil, zeneleánár. 6. a) A XIX. század költői. b) Dalaim. c) Minek neveztelek? Előadja K. Hamvay Anna, szavaló művésznő. 7. a) Befordultam a konyhára. Petőfi—Doppler. b) Aki nek nincs szeretője, hort. igyék. Petőfi—Kardos István, Eneklj az izr. ifjak dalköre. 8. Himnusz. Eneklj az

gott állítólagos Kozma Antal felhozák a fogdából, hűt hogyha a gróf ráismerne a lótolvajra.

A szembesítés.

Kevéssel ezután már a gróf előtt állott Kozma Antal, akiben Pongrácz István gróf meglepetésére az egyik gazdasági eselődjének öccsét, Szabó Antalt ismerte fel.

A tegnap délelőtti nyomozás során kiderült, hogy Szabó Antal alias Kozma a lökötést február 12-én Imre Lajos nagykágyai gazdasági eselőd társaságában követte el. Imre Lajos azonban Kágyán maradt, ő nem jött át a határon. Szabó Antal vallomása szerint a lopott lovat a magyar területen levő Kismarjában egy ismeretlen kismarjai gazdálkodónak adta el 30 ezer koronáért.

Hajsza az orgazda után.

A vallomás alapján tegnap délelőtti Fésűs László dr. rendőrfogalmazó, Kovács Péter detektív és Pongrácz gróf társaságában a gróf autóján Kismarjába kiutazott, hogy ott elfogják az orgazdát és nyomozzanak a ló után. Magukkal vitték erősen megvasalva Szabó Antalt, a lökötőt is.

Kismarjába kiérkezve a lökötő elvezette a nyomozó közegeket a kismarjai Alvg-ucára, ahol rátaláltak a pompás murakózi lóra, melyet a lökötőtől egy fagyvásárhelyi gazda vásárolt meg járlat nélkül. A lovat egyelőre a kismarjai esend-tézkedés-törént az iránt, hogy azt gróf Pongrácz István megkaphassa. A lovat egyelőre a kismarjai esend-őrség a községi előjáróság istálló-jában őrzi. Az esetről természetesen jegyzőkönyvet vettek fel és a vásárló gazda ellen, aki azzal védekezett, hogy a lólopásról nem tudott, — eljárást indítottak. Szabó Antalt az államrendőrség őrizetbe vették és ellene bűnvádi eljárást indítottak. (m. i.)

izr. ifjak dalköre. Debreczenben, 1923. évi február havában. A rendezőség. Jegyek a zsidó gimnáziumban és a Hegedűs és Sándor r.-t. cégnél. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a rendezőség.

Jól működik az adóprés. A köz igazgatási bizottság hétfőn délután tartott ülésén Lánzy Gyula pénzügyigazgató bejelentette, — hogy az elmúlt január hónapban luxusadóban 8 millió korona, — forgalmi adóban pedig 32 millió korona folyt be. Tehát a magas áremelkedés dacára is vásárolnak az emberek. Az üzleti élet természetrajzához tartozik, hogy mikor az árak emelkednek, a közönség annál lázasabban vásárol.

Ifjusági vöröskereszt ünnepély az ev. ref. polgári leányiskolában. Vasárnap délelőtti az ev. ref. polgári leányiskola ifjusági vöröskereszt csoportja igen jól sikerült ünnepélyt rendezett, amely az érdekes műsor után az Amerikából kapott szeretet-adományok kiosztásával végződött. A csoport egyhangúan csatlakozott a róm. kath. tanítónőképző és a róm. kath. polgári leányiskola ifjusági vörös kereszt csoportjainak azon felhívásához, hogy most, a sok bál és mulatság közepette ők is igyekezni fognak a társadalom figyelmét a barakkalakók szegényei nyomorának enyhítésére felhívni.

Ha a pék tollat lop. Povácsai Sándor 21 éven péksegéd február 14-én munkaadó gazdájától 6 kilogramm tollat és négy zsákban kenyert lopt. A feljelentésre a csendőrség elfogta és a törvényszéki fogházba kísérték át. Tóth János dr. vizsgálóbíró helyettes tegnap délelőtti hallgatta ki. Törődelmesen beismerde a lopást. További fogvatartását elrendelték.

Tolvajszövetkezet a törvényszék előtt. A múlt évben a máv. műhelytelep milliókat érő anyagát rendszeresen lopkodták. A műhelyfőnökség feljelentésére az államrendőrség bevezette a nyomozást és rövid idő alatt elfogta a tolvajszövetkezet 17 tagját és kézrekerült az őt orgazda is. Harsányi Sándor dr. törvényszé-

ki egyes bíró tegnap délután hirdette ki a tolvajszövetkezet bűnügyében az ítéletet. A vádat Mező Sándor dr. kir. ügyész képviselte. A vádlottak a terhükre rótt bűncselekményeket naggyobbrészt beismerték és a kihallgatott tanúk igen terhelően vallottak. A vád, majd a védőbeszéd elhangzása után este 6 órakor hirdették ki az ítéletet, a mely szerint bűnösnek mondották ki Kungler Andrást és ezért 1 évi börtönre, Bene Andrást 7 hónapi börtönre, Antonyák Károlyt 4 hónapi, Kovács Ferencet 4 hónapi, Haluska Károlyt 4 hónapi, Bódi Sándort 4 hónapi, Szikszai Jenőt 3 hónapi, Erdei Andrást 3 hónapi fogházra, Brün Szerénát 1500, Wirth Ferencet pedig 5000 korona pénzbüntetésre ítélte. A bíróság sulyosbító körülménynek vette azt, hogy hivatalos esküjüket megszegve zárt helyről szolgálatuk ideje alatt loptak.

A függetlenségi kör batyus összejövetele. A debreczeni függetlenségi kör február 24-én este 8 órai kezdettel tartja családias batyus összejövetelét a Csapó-utcai kör helyiségében. Enni-inni valót, régi, jó szokás szerint mindenki viszen. Belépti díj nincsen. A tagokat ezton értesíti a kör vezetője, hogy részükre külön meghívót nem küld, de mindnyájukat szeretettel elvárja.

Debreczeni Utmutató 1923. Szerkesztette dr. Hortobágyi Ernő. Ára K 300.— Kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Nagyszabású álarcsból. A hajduböszörményi Iparoskör Törökvs Dalköre szombatn este a hajduböszörményi munkapári kör összes termében nagyszabású álarcsból rendezett. Az álarcs bálban egész éjszaka a bálozók tarka serege csak úgy hömpölygött. Mókák és farsangi tréfák egész sora a bálozókna nagyon kellemes szórakozást nyújtott. Ejjétkor nagyszabású jelméverseny volt, mely a következő eredménnyel zárult: A női jelmézesek közül a 2000—2000 koronás első díjat a cserkészeknek öltözött pár: Nagy Bözsike és Kiss Rózsi-ka; az 1000 koronás második díjat az egységespári jelméze öltözött Balogh Zoltanné; a férfi jelmézesek közül az 1500 koronás első díjat a zenebohócna öltözött Czeglédy István, a 800 koronás második díjat pedig a halál jelméze öltözött Kovács Béla viete el a zsűri határozata alapján. Külön elismerésben volt része Czeglédy Istvánnak, aki már több álarcsbálon díjat nyert és aki most páratlanul ötletes, mókás tréfaival az esély keverése lett. A nagyon jól sikerült bál nehéz munkáját a dakör vigalmi bizottsága élén Rózássy László és Rózássy József bravúrosan oldotta meg, úgy, hogy a nagyszabású közönség másnap, a reggeli órákban, egy igen sikerült bál kellemes emlékeivel oszlott szét.

Frakk, szmoking, zsakett kölcsönző-intézet Vár-utca 2. sz. — Végh.

Ha szép, jó és olcsó cipőbe akar járni, okvetlen keresse fel Kovács Vilmos cipőraktárát az Ipar- és Kereskedelmi kamara épületében, itt mérték után is a legjobbat a legolcsóbb árban kapja.

IZ SZÍN TÁPERÓ az UHU KÁVÉ pótlék előnyei! Kérje minden üzeresznél!

Tolvaj csalóleány. Bányász Zsigmond telekkönyvvezető Széchenyi-utca 39. szám alatti lakos feljelentést tett Galgóczy Rebeka 23 éves csalóleánya ellen, aki többek állítása szerint meglopja. A detektívek a csalóleánynál megtalálták Unger István és Markovits Andor színészek tulajdonát képező egy alsónadrágját is. A rendőrség eljárást indított a csalóleány ellen.

Szörmeiket, téli ruházatokat mely kár elleni nyári megőrzésre felősség mellett és legolcsóbban vállal Klonda szücs. Telefon 14-25.

Párisi és bécsi különleges modellek után formál a Kalapüzem, Piac-u. 9.

Eladó

9 és fél kat. hold föld sámsoni utfélen.

2 és fél hold föld Ondód, Perc-dűlőben.

6 és fél kat. hold föld mikespécsi utfélen.

13 és fél hold tanyás föld Hajdusámszon állomás.

1540 négyszögöl veteményes, uri lakással. István-uton.

145 m. holdas földbirtok Debreczenhez közel.

2100 négyszögöl veteményes, uri villával (6 szoba), átvehető Széchenyi-uton; ugyanott elcsere-lénék 1200 négyszögöl telket villával belvárosi házzért.

550 négyszögöl szőlő, uri villával, Vilmos császár-uton.

1300 négyszögöl szőlő a Boldogkerten.

Házak a belvárosban és telepeken.

Bérlét: 400 holdas Fehér megyében.

Bővebbet

Böszörményi László,

ingatlanforgalmi irodája

Debreczen, Miklós-utca 7. sz. a.

Telefonszám: 216.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. SZATAI FERENC.

KIADJA:

Debreczen az. kir. város és a Tiszántúl
Ref. Egyházkerület Könyvnyomda-vállalata.

Felemelték egyes fényüzési cikkek értékhatárát.

Budapest, febr. 19. A pénzügy-miniszter rendeletet adott ki, — amellyel egyes fényüzési tárgyak értékhatárát a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg felemeli. Az értékhatár felemelés a bornál bel-földön készített pipere-szappan-nál, butornemüeknél, cserépkályhák-nál, gyászkoszorúknál és zongoránál történt meg. (MTI.)

**Kevés át-
alakítással**

(csak egy üz-
letajtót kell
berakni)

**Röktöni be-
költözhe-
tésre kaphat**

az állomás melletti

Homokkerten

**Domahídi-utca 13. számú
nagy sarokházban**

4 szobás lakást mellékhelyiségek-
kel és egész külön udvarral,
mert a lakók részére is egész
külön udvar van.

A Bábaképezdei villanyos meg-
állóhoz (a hidról lemenve) alig
egy percnire.

Elsőrendű téglá épület, cserép-
tetővel fedve, 7 aplaka van az
utcai fronton és két üzlet.

Vendéglő, lakással és fűszerüzlet.
Egészen elkülönített udvarban
vannak a bérlakások, 4 rendbeli
lakás. A lakók részére külön
kapubejárat.

Villanyvilágítás még a pincé-
ben is.

**Ha lakásra van szüksége,
okvetlen és azonnal tekintse
meg e házat!**

Ezen ház felett is a **NAGY
LAJOS** Ingatlanforgalmi Iroda
rendelkezik, egyedül csak ott
köthető meg a vételi ügylet,
ott teendő le a foglaló.
Iroda: Veress-utca 9. szám.

DRUSEIDT

a világ
legtökéletesebb
és legolcsóbb

**tölthető
czeruzája**

Nem kell hegyezni

Minden kiviteiben és
szinben kapható a
„MÉLIUSZ“
könyv- és papírkereskedésben
Ferenc József-ut 26.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. thj. város ár-
vaszéke közhírré teszi, hogy fel-
üvelete alá tartozó egyik kiskoru
tulajdonát képező, gyámpénztári
örizetben levő 1 arany gyűrű nagy
briliáns- és zafir kövel az 1923.
évi február hó 27-ik napján, dél-
előtt 11 órakor tartandó nyilván-
os árverésen a legtöbbet ígéro-
nek eladatik. A kiküldési ár 360
ezer korona. Árverési feltételek a
hivatalos órák alatt Kovács Kál-
mán árvaszéki ülnöknél (Árva-
szék, Csapó-u. 19. sz.) megtekint-
hetők.

Kelt Debreczen város árvaszé-
kének 1923. évi február hó 14-ik
napján tartott üléséből.

Városi Árvaszék.

MAGVAK megérkeztek

Gazdasági és konyhakerti,
valamint erfurti virág-
magvak legnagyobb vá-
lasztékban és legolcsóbban

Kontsek Géza

magkereskedésben kap-
hatók. Kossuth-utca. For-
galmi adót nem számítok.

Árjegyzéket kívánatra küldök

**Oljaj-
lom és
kásahán-
toló, va-
lóságos
arany-
bánya !!**

Teljesen új, modernül felsze-
relve, vagyonmegosztás miatt,
lakóházzal együtt, Debreczen
szomszédságában eladó.

**Alkalmi vétel! Jutányos árért
megkapható!**

Bővebb felvilágosítás nyerhető
az eladás felett rendelkező **Nagy
Lajos** Ingatlanforgalmi Irodában
Veres-utca 9. szám alatt. 0000

**A városból elköltözöm! Há-
zamat eladom! Egyedül lak-
hat! Nagy telek, istálló, híz-
laló, konyhakert, gyümölcs-
fák, felséges levegő! 000000**

Alkalmi vétel!!!

Jó karban tartott épület, cse-
réptetővel fedve. Két szoba, ha-
talmas nagy konyhával és speiz-
zal. Beépített sparherd. Sütő-
kemence, fűskamara. — Istálló
téglaából építve, cseréppel fedve,
6 darab jászág részére. Letéglá-
zott hízlaló 100 drb sertésre 3
beton fürdővel, kis kézimagtár-
ral, Stukaturus, padlós szoba
görfüggönyökkel. Kut. Virágos-
kert, fülegória, konyhakert szép
fiatal termő gyümölcsfákkal. 0

**Ára Egymilliónyolc-
százezer korona.**

A Homokkert végében, a ser-
tésvásár közvetlen közelében:

Berta-utca 9. szám alatt

van ez az ingatlan. A Homok-
kert főutcája, a Szabó Kálmán-
utca egyenesen neki megy a
Berta-utca. A Berta-utca a
Budai Ézsaiás-utca 49—51. sz.
házak mellett nyílik be, — de
egyenesen neki megy a sertés-
vásártér melletti Galamb-utca
is. A sertésvásártéri villanyos
megállóhoz 4—5 percnire van.

Ezen ingatlan felett is a **Nagy
Lajos** ingatlanforgalmi iroda
rendelkezik, egyedül csak ott
köthető meg a vétel, ott teendő
le a foglaló is.

Iroda: Veres-utca 9. sz. alatt

**Hirdetések felvételnek
az „Egyetértés“ kiadóhi-
vatalában.**

Szilágyi Jenő

bankbizományi
és árubizományi irodája,
Debreczen, Csapó-utca 19.
Telefonszám 5-66.

Üzlethelyiségeket bármilyen
szakmában közvetítek

diskretió mellett, ugy helyben, vidéken
mint Budapesten. Nagyobb és kisebb
üzlethelyiségek átadók Debreczenben,
részben a Piac-utcában, részben mellék-
utcaiban levők.

Tégla eladás.

Nagy és kis cseréglát ismételtlen már
minden mennyiségben módomban áll
szállítani.

Magántőke kihelyezés.

Betáblázásra, árukra, vagy ki-
sebb ipari vállalatok támogatá-
sára rövidebb időre kölcsönt
folyósítok.

**Fa és szénkereskedők
figyelmébe.**

Alkalmas telep iparvágánnyal
és tolókocsival felszerelve, iroda
telefonnal, sinek és mindenféle
szakmabeli felszerelésekkel, el-
hurcolkodás miatt feltűnő olcsó
áron átadó.

Malomhoz társ kerestetik.

Hajdúvármegye legnagyobb és
legforgalmasabb községében hat-
járati malomhoz előnyös felté-
telek mellett társ kerestetik. 00

**Elhelyezkedést keresők
figyelmébe!**

Három esetleg négy milliő koronával
rendelkező kereskedő régi
bevezetett nagy vállalathoz —
mint főbérő 5 évi időtartamra
hozzájuthat.

Korzó Éva-arczkenőcs és szappan

a kipróbált arc-ehérlő és fínomító szer

Illatszerek Kölnivizek Piperesszappanok

a legolcsóbban beszerezhetők

Korzó Drogueriában, Piacz-u. 42. Telefon: 14-80 sz.

Vasutasok! Házasulandók!

Kinek nincs még lakása?

**24 óra alatt kaphat gyö-
nyörűen butorozott kis la-
kást 800 ezer koronaért,**

**házzal és nagy konyhakert-
tel együtt az állomás mellett**

Igen jó karban tartott épület, cseréptetővel fedve, szerényebb kis
ház, padlós, stukaturus és ujonnan festett szobával, teljesen új,
modern fehér zománc hálószoba berendezéssel (2 ágy, 2 éjjeli szek-
rén, 2 ruhaszékény, ovális ebédlőasztal 4 székekkel, teacelt ovális
tükörrel) Konyha, teljesen berendezve. Nagy speiz, udvari sütőke-
mence, sertésöl 5 darab sertésre, baromfiól, verem, klozett, hatal-
mas nagy konyhakert.

Lakó nincs! — 24 óra alatt beköltözhető!

Boldogfalvai-keri, Gilányi-utca 7. számú ház ez!
(a nagyállomásnál, a gázgyárhoz pár pere!)

**Esetleg butorok nélkül is megkapható a
ház igen jutányos árért!**

Ezen ház felett is a **NAGY LAJOS** Ingatlanforgalmi vállalat rendel-
kezik, egyedül csak ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9-ik szám alatt. 0000

